

VI Simpozijum Sekcije za oplemenjivanje organizama
Društva Genetičara Srbije i IX Simpozijum Društva selekcionera i
semenara Republike Srbije

ZBORNİK APSTRAKATA

Vrnjačka Banja, 7 – 11. 5. 2018.

Izdavač:

Društvo Genetičara Srbije
Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije

Urednici:

dr Violeta Anđelković
dr Jelena Srdić

Štampa:

Akademski izdanja d.o.o., Zemun, Beograd

Tiraž:

150

Ova publikacija je štampana uz finansijsku pomoć Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

Simpozijum je organizovan u saradnji sa Institutom za kukuruz „Zemun Polje“ i Institutom za šumarstvo, Beograd

ISBN: 978-86-87109-14-8

**VI Simpozijum Sekcije za oplemenjivanje organizama
Društva Genetičara Srbije i IX Simpozijum Društva selekcionera
i semenara Republike Srbije**

Organizacioni odbor:

dr Jelena Srđić
dr Snežana Mladenović Drinić
dr Dejan Sokolović
dr Milan Stevanović
dr Vladan Popović
dr Vlada Pantelić
dr Jelena Ovuka
dr Dejan Cvikić
dr Emina Mladenović
dr Marina Nonić
Natalija Kurjak
dr Ratibor Štrbanović
dr Ljubiša Kolarić
dr Marija Milivojević
dr Bojan Jocković
dr Sanja Mikić

Sekretarijat:

Jelena Mesarović
Milica Nikolić
Aleksandar Popović
Miloš Crevar
Mihajlo Ćirić
Petar Čanak

Naučni odbor:

dr Violeta Anđelković
dr Jelena Srđić
dr Snežana Mladenović Drinić
dr Ana Marjanović Jeromela
dr Vojka Babić
dr Sanja Vasiljević
dr Nenad Delić
dr Domagoj Šimić
Prof. dr Milan Mataruga
Prof dr Zoran Jovović
Prof dr Dane Bošev
dr Ankica Kondić Špika
Prof. dr Desimir Knežević
Prof. dr Mirjana Šijačić Nikolić
Prof dr Jan Boćanski
dr Aleksandar Lučić
dr Dragana Jošić
dr Nenad Pavlović
dr Sandra Cvejić
dr Slađana Marić
dr Mile Sečanski
dr Srđan Stojnić
dr Dušica Ostojić Andrić
dr Jasmina Milenković
dr Vladimir Filipović
dr Vladimir Ugrenović
dr Vesna Perić
dr Dobrivoj Poštić
Prof. dr Dragan Nikolić
dr Dragana Miladinović
dr Milena Simić

FP-7

**PROCENA STABILNOSTI PRINOSA HIBRIDA ZPSC 434 SA
RAZLIČITIM PROCENTOM UČEŠĆA FERTILNIH I STERILNIH
BILJAKA**

Snežana V. Jovanović¹✉, Goran Todorović¹, Branka Kresović¹, Mile Sečanski¹, Ratibor Štrbanović², Rade Stanisavljević², Vladimir Meglič³

¹Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd (✉jsnezana@mrizp.rs)

²Institut za zaštitu bilja i životne sredine, Beograd

³Poljoprivredni Institut Slovenije, Ljubljana, Slovenija

U proizvodnji hibridnog semena kukuruza najvažniji zadatak je proizvodnja kvalitetnog semenskog materijala, kao visina i stabilnost prinosa. Visina prinosa zavisi od genetičkog potencijala za prinos, dok stabilnost prinosa zavisi od sposobnosti reagovanja hibrida na uslove sredine. Stabilnost u postizanju očekivanog prinosa jedna je od najpoželjnijih osobina da bi genotip bio preporučen kao hibrid za široko gajenje. U ovim istraživanjima se polazi od pretpostavke da se proučavani hibrid kukuruza, različit procenat učešća fertilnih biljaka različito ponašaju na promene faktora spoljašnje sredine, čime ispoljavaju i različitu stabilnost prinosa. Na osnovu te pretpostavke, očekuje se izdvajanje različitih nivoa fertilnih biljaka čiji prinos najmanje varira pod uticajem promena spoljašnje sredine. Cilj rada bio je da se izvrši procena stabilnosti prinosa zrna po Eberhart-u i Russell-u (1966). Parametri stabilnosti (koeficijent - bi i standardna greška regresije - S^2_{di}) su pokazali koji odnos sterilne i fertile varijante hibrida je ostvario najveću stabilnost, odnosno koji su najbolje reagovali na povoljne, tj. nepovoljne uslove spoljne sredine. Kod najstabilnijeg hibrida utvrđeno je učešće od 25% fertilnih biljaka (bi - 1,000), dok je kod hibrida sa 60% učešća fertiliteta bolje reagovao na povoljne uslove gajenja (bi - 1,326), a genotip koji je bolje reagovao na lošije uslove spoljne sredine imao je 10% učešća fertilnih biljaka (bi - 0,791).

Ključne reči: citoplazmatična muška sterilnost, kukuruz, prinos, stabilnost

THE ESTIMATION OF YIELD STABILITY OF THE HYBRID ZPSC 434 WITH VARIOUS PERCENTAGE SHARES OF FERTILE AND STERILE PLANTS

In the production of hybrid maize seed, the most important task is to produce high-quality seed material and to provide high and stable yields. Yield depends on genetic potential of yielding, while stability depends on ability of hybrids to respond to environmental conditions. Stability in achieving expected yield is one of the most favourable traits for a genotype to be recommended as a hybrid for wide cultivation. The starting point in these studies was that observed maize hybrid and different percentage of share of fertile plants would differently respond to changes in the environmental factors, whereby yield stability would differ. Based on this assumption, the distinguishable levels of fertile plants whose yields vary the least under environmental conditions were expected. The aim was to estimate grain yield stability after Eberhart and Russell (1966). The stability parameters (coefficient - b_i and standard error of regression - S^2_{di}) point out to which ratio of sterile to fertile variant of the hybrid had the highest stability, i.e. which variants responded best to favourable, i.e. unfavourable environmental conditions. The share of fertile plants in the most stable hybrid was 25% (b_i - 1.000) while a hybrid with 60% fertility responded better to favourable growing conditions (b_i - 1.326). A genotype that responded better to unfavourable environmental conditions had 10% of fertile plants (b_i - 0.791).

Key words: cytoplasmic male sterility, maize, yield, stability